

LEMMINKÄINEN OYJ

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2010

Tämä selvitys Lemminkäinen Oyj:n hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten 54 mukaisesti. Selvitys on laadittu toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena ja se on julkaistu yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi/sijoittajat. Lemminkäisen tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että tämä selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Lemminkäinen Oyj:n hallinnoinnissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, kuten osakeyhtiö- ja arvopaperimarkkinalainsäädäntöä sekä yhtiön yhtiöjärjestystä.

Yhtiö noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita sekä suomalaisia listayhtiöitä koskevaa hallinnointikoodia (Corporate Governance).

Lemminkäinen Oyj:n noudattama hallinnointikoodi löytyy internetistä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n sivuilta www.cgfinland.fi.

Hallitus

Lemminkäinen Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain yhtiön hallitukseen vähintään neljä ja enintään kahdeksan jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jäsenten toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti.

Hallitus käsittelee työjärjestyksensä mukaiset asiat sekä päättää konsernia koskevista laajakantoisista ja periaatteellisesti merkittävistä asioista.

Työjärjestys

Työjärjestyksensä mukaisesti hallitus vahvistaa Lemminkäinen Oyj:n arvot, strategian ja toimintapolitiikat ja seuraa niiden toteutumista ja ajankohtaisuutta. Hallitus tekee yhtiöjärjestyksessä määrätyn toimialan puitteissa päätökset laajentumisesta uusille liiketoiminta-alueille sekä luopumisesta vanhoista liiketoiminnoista.

Hallitus vahvistaa konserniyhtiöiden budjetit osana konsernin budjettia ja tekee konsernin kannalta keskeiset investointi- ja rahoituspäätökset. Lisäksi hallitus varmistaa, että yhtiön riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja varmistaa vuosittain, että liiketoiminnan kannalta keskeiset riskit tunnistetaan ja että niitä valvotaan suunnitelmallisesti. Hallitus myös varmistaa, että yhtiössä on toimiva sisäinen valvontajärjestelmä.

Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan ja tämän välittömät alaiset. Lisäksi se päättää toimitusjohtajan ja tämän välittömien alaisten palkan, palkkiot ja muut edut palkitsemisvaliokunnan esityksestä. Hallitus päättää myös konsernin kannustepalkkiojärjestelmien periaatteet.

Hallituksen kokouksissa toimitusjohtaja esittelee hallitukselle konsernin eri toimialoja koskevan katsauksensa ja konsernin taloudelliset raportit.

Lemminkäinen Oyj:n hallitus kokoontuu yleensä kuukausittain. Tilikaudella 2010 kokouksia pidettiin 15, ja hallituksen jäsenten osallistumisprosentti hallituksen kokouksiin oli yhteensä 97.

Hallituksen jäsenet

Lemminkäisen hallitukseen kuuluvat seuraavat henkilöt:

Berndt Brunow

- s. 1950
- diplomiekonomi
- hallituksen puheenjohtaja
- riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Juhani Mäkinen

- s. 1956
- laamanni, asianajaja
- Aval Ab, hallituksen puheenjohtaja
- hallituksen varapuheenjohtaja
- riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Mikael Mäkinen

- s. 1956
- diplomi-insinööri
- toimitusjohtaja, Cargotec Oyj
- riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Kristina Pentti-von Walzel

- s. 1978
- kauppatieteiden maisteri, valtiotieteiden kandidaatti
- kampanjajohtaja/ fundraising, Svenska handelshögskolan
- riippumaton yhtiöstä ja ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista

Heikki Rätty

- s.1953
- kauppatieteiden maisteri
- toimitusjohtaja, Helectron Oy Ab
- riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Teppo Taberman

- s. 1944
- taloustieteiden maisteri
- hallitusammattilainen ja taloudellinen neuvonantaja
- riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Valiokunnat

Hallitus on valinnut keskuudestaan nimitysvaliokunnan, tarkastusvaliokunnan sekä palkitsemisvaliokunnan. Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalla sille kuuluvia asioita. Kaikki hallituksen jäsenet voivat osallistua palkitsemisvaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Lemminkäisen hallitus on hyväksynyt valiokunnilleen työjärjestykset, joissa määritellään valiokuntien keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet. Valiokunnat laativat käsittelemistään asioista ehdotuksia ja suosituksia hallituksen päätettäväksi, ja valiokunnan puheenjohtaja esittelee ne hallitukselle. Valiokuntien kokouksista laaditaan pöytäkirjat, jotka jaetaan kaikille hallituksen jäsenille.

Hallitus voi ottaa tarkastusvaliokunnan sekä palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaisia asioita käsiteltäväkseen puheenjohtajan päätöksellä.

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on laatia yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäseniksi ja heidän palkkioikseen.

Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii Berndt Brunow ja jäsenenä Kristina Pentti-von Walzel ja Teppo Taberman. Valiokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kaksi jäsentä riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista.

Nimitysvaliokunta kokoontui vuonna 2010 yhden kerran. Kokoukseen osallistuivat kaikki valiokunnan jäsenet.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata ja valvoa tilinpäätöksen ja taloudellisen raportoinnin prosesseja sekä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta. Tarkastusvaliokunta käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmään antamaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudellisiin raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Valiokunta seuraa konsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen riittävyyttä ja tehokkuutta.

Tarkastusvaliokunta käsittelee sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen valiokunnalle laatimat raportit ja suunnitelmat. Lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle. Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätettäväksi ehdotuksen tilintarkastajan valinnasta.

Tarkastusvaliokunnan kokouksissa ovat kutsuttuina läsnä yhtiön tilintarkastaja, sisäinen tarkastaja ja johdon edustajia.

Tarkastusvaliokunnan kokouksista laaditaan pöytäkirja, joka jaetaan kaikille hallituksen jäsenille.
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja esittelee valiokunnan käsittelemät asiat ja ehdotukset hallitukselle.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Heikki Rätty ja jäseninä Juhani Mäkinen ja Kristina Pentti-von Walzel.
Valiokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kaksi jäsentä riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista.

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuonna 2010 kuusi kertaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistumisprosentti tarkastusvaliokunnan kokouksiin oli yhteensä 94.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta käsittelee ylimmän johdon palkkoihin, palkkioihin ja etuisuuksiin ja palvelussopimusten muihin keskeisiin ehtoihin liittyvät asiat. Tämän lisäksi valiokunta käsittelee konsernitason palkitsemis-, kannustin- ja sitouttamisjärjestelmiin liittyvät asiat.

Palkitsemisvaliokunta laatii käsittelemistään asioista ehdotuksia ja suosituksia hallituksen päätettäväksi.
Palkitsemisvaliokunnan kokouksesta laaditaan pöytäkirja, joka jaetaan kaikille hallituksen jäsenille.

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimii Teppo Taberman ja jäseninä Berndt Brunow ja Mikael Mäkinen.
Valiokunnan kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuonna 2010 yhden kerran. Kokoukseen osallistuivat kaikki valiokunnan jäsenet.

Toimitusjohtaja

Lemminkäinen Oyj:n toimitusjohtajana on vuodesta 2009 lähtien toiminut tekniikan lisensiaatti Timo Kohtamäki (s.1963).

Lemminkäinen Oyj:n toimitusjohtaja vastaa konsernin liiketoiminnan käytännön johtamisesta ja suunnittelusta.
Toimitusjohtaja huolehtii konsernitason strategisesti merkittävien toimenpiteiden, kuten yritysjärjestelyjen valmistelemisesta sekä hallituksen päättämien toimenpiteiden täytäntöönpanosta. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että yhtiön johtamisresurssit ovat riittävät ja että yhtiön hallinto toimii asianmukaisesti.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIPROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEET

Lemminkäisen talousraportoinnin sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että toiminta on tehokasta ja tuloksellista, raportointi on yhdenmukaista ja luotettavaa sekä, että sovellettavia lakeja, säännöksiä ja konsernin toimintaperiaatteita noudatetaan. Talousraportoinnin sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että julkistettavat osavuosikatsaukset ja tilinpäätökset on laadittu Lemminkäisen soveltamien laskenta- ja raportointiperiaatteiden mukaisesti, ovat luotettavia ja antavat odotusten mukaisen lopputuloksen. Sisäisellä valvonnalla myös seurataan ja varmistetaan, että talousraportointi hoidetaan sille asetettujen aikataulujen mukaisesti.

Lemminkäisen talousraportointiprosessi koostuu sisäisestä ja ulkoisesta laskennasta. Sisäinen laskenta keskittyy konsernin tuloskehityksen seurantaan ja ennustamiseen, kun taas ulkoinen laskenta ja raportointi perustuu Lemminkäisen tapaan soveltaa EU:n hyväksymiä IFRS-raportointistandardeja. Toimintakertomus ja konsernin emoyhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolain sekä kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Konsernilaskenta ohjeistaa erillisyyhtiöt laatimaan neljännesvuosittain ulkoisen laskennan konserniraportin. Konserniohjeistuksen lisäksi konsernilaskenta tukee ja koordinoi toimialojen talousyksiköjä talousraportoinnissa. Toimialojen talousyksiköt antavat täydentäviä toimialakohtaisia laskenta- ja raportointiohjeita erillisyyhtiöille. Konserniraportoinnissa käytetään yhtenäistä tilikarttaa sekä raportointi- ja konsolidointijärjestelmää. Konsernilaskenta ohjeistaa myös sisäisen laskennan raportointiaikataulun. Toimialojen talousyksiköt valvovat, että toimialan tulosityksiköt laativat sisäisen laskennan raportoinnin annettujen ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti. Sisäisen ja ulkoisen laskennan neljännesvuosittainen täsmäytys tehdään talousinformaation luotettavuuden varmistamiseksi.

Lemminkäisen tytäryhtiöissä on erilliset taloushallinnon organisaatiot Suomessa eri paikkakunnilla ja ulkomaisissa tytäryhtiöissä. Erillisyyhtiöt käyttävät paikallisia peruskirjanpitojärjestelmiä.

Talousraportoinnin sisäisen valvonnan menettelyt ovat osa päivittäistä toimintaa ja talouden johtamista

Lemminkäisen liiketoiminnalle luonteenomaista on projektityyppinen toiminta, jossa sovelletaan osatuloutusta. Hankkeille on määritelty hyväksymisvaltuutukset, jotka määräytyvät hankkeen suuruuden ja riskien mukaisesti.

Rakennusprojektien päivittäistä taloudellista seurantaan valvoo projektiorganisaatio. Säännöllisissä kokouksissa yhtiötasolla läpikäydään projektiennustetta ja sen muutoksia, projektin riskejä, valmiusastetta ja tuloutusta. Rakennusprojektien tuloutus perustuu johdon harkintaan ja arvioihin.

Liiketapahtumien kirjaaminen Lemminkäisellä perustuu hyväksyttyihin tapahtumiin. Hyväksymisohjeet investoinneille on määritelty konsernitasolla. Erillisyyhtiötasolla on määritelty hyväksymisohjeet esimerkiksi ostotoiminnalle ja kirjanpidon tapahtumille. Näiden lisäksi keskeisiä kontrollimenettelyitä erillisyyhtiöissä ovat esimerkiksi tehtävien eriyttäminen, alikirjanpitojen ja tilien täsmäytykset, järjestelmäkontrollit ja analyttiset kontrollit.

Lemminkäisen konsernilaskennan kontrollimenettelyitä ovat esimerkiksi konsernin sisäisten tapahtumien eliminointi, konsernieliminoinnit, konsernin oman pääoman jatkuvuuden varmistaminen, liikearvojen säännöllinen arvonalentumistestaus ja raportoitujen lukujen loogisuuden arviointi vertailukauteen nähden.

Emoyhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja osallistuvat toimialojen hallitustyöskentelyyn. Hallitusten kokousten lisäksi pidettävissä kuukausittaisissa raportointikokouksissa toimialojen johto esittelee sisäisen laskennan konserniraporttia sekä ennustetta ja poikkeamia, joita käsitellään ja analysoidaan kokouksissa poikkeamien havaitsemiseksi ja korjaamiseksi. Lisäksi ulkoisen laskennan konserniraportti hyväksytään neljännesvuosittain.

Konsernin johto, tarkastusvaliokunta ja hallitus saavat kuukausittain konsernin sisäisen laskennan raporttipaketin, joka sisältää tuloslaskelman, tulosennusteen, keskeiset tase-erät, investoinnit, korolliset nettovelat, tilauskannan sekä operatiivisia tunnuslukuja ja rahavirran toimialoittain. Tämän lisäksi neljännesvuosittain raportoidaan

ulkoisen laskennan osavuositarkastus- tai tilinpäätösaineisto ja se sisältää osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen tekstiosan ja taulukko-osan sekä yksityiskohtaisen konsernin tuloslaskelman, taseen ja rahavirtalaskelman vertailutietoineen. Hallitus käsittelee, analysoi ja hyväksyy osavuositarkastukset, tilinpäätöstiedotteen ja tilinpäätöksen.